

БЕОГРАД - Данас је Дан словенских просветитеља Ћирила и Методија, Грка из Солуна, оснивача словенске књижевности и твораца првог словенског писма - глагољице. То писмо су створили прилагођавањем грчке азбуке словенским гласовним потребама на које су превели више црквених књига.

Ширење писмености код Срба тесно је повезано са ширењем хришћанства. Све је почело 862. године, на захтев великоморавског кнеза Растислава, који је од византијског цара Михаила тражио учитеље који ће да проповедају на народном језику.



Идеални за тај посао били су учени философ Константин и његов брат, игуман Методије, родом из Солуна, у чијој је околини живело мноштво Словена. Браћа су знала њихов језик. Званично, Словени до тада нису имали писмо, па су Солунска браћа саставила азбуку (глагољицу), помоћу које су превела јеванђеља на словенски језик. Са тим преводима кренули су у моравскопанонску мисију – просветитељско дело међу словенским народима. Са књигама које је тамошњи народ разумео, проповед хришћанства ишла је много лакше.

Преводили су и друге богослужбене књиге, и служили су литургију на словенском језику, такође су рукополагали и домаће свештенике. Тако су многи (моравски и панонски) Словени примили православну веру. Константин се замонашио и добио име Ћирило

(Кирило). Солунска браћа су имала проблема са немачким, латинским свештенством, и већ ту је почела борба за превласт између римокатоличанства и византијског православља.

Били су и прогањани, а њихови ученици су наставили њихово дело, али у земљама Јужних Словена – у Бугарској и на Охриду. Најпознатији међу ученицима су свети Климент и Наум. Они су саставили друго, једноставније писмо – ћирилицу и назвали је према светом Ћирилу. Тако су словенска писменост, а са њом и хришћанска вера, делом са севера, из Паноније, а делом са југа, са Охрида, стигле и у Србију. Многи Срби, а најпре владари и властела, поверовали су у Христа и примили хришћанску веру. Тадашњи догађаји се сматрају крштењем Србије.

Код Руса, Украјинаца, Бугара, Македонаца, Словака и Чеха дан светих Ћирила и Методија је културни Дан словенске писмености и културе. Код Православних народа обележава се 24. маја сваке године. Код Словака и Чеха обележава се 5. јула.

(cirilica-beograd.rs-PTB)